

Status over tilslutningstilladelser til hospitaler

1. Baggrund

Hospitalsspildevand kan indeholde lægemiddelrester og andre problematiske forurenende stoffer, som kan udgøre en risiko for uønskede effekter i vandmiljøet. Miljøministeriet har derfor en [handlingsplan fra 2009 for hospitalsspildevand](#).

På den baggrund gennemgik Miljøministeriet i 2009 tilslutningstilladelser for afledning af hospitalsspildevand fra alle hospitaler i Danmark. Grundlaget for denne gennemgang var oplysninger fra kommunerne. KL bistod projektet.

Med henblik på en fornyet status har Miljøministeriet ved henvendelse af 10. juli 2012 spurgt alle kommuner om nye tilslutningstilladelser/påbud til hospitaler siden 15. september 2009, deres igangværende revision af gældende tilladelser og deres dialog med regionen som bygherre af de nye hospitaler, som er på vej.

2. Status fra september 2009

Opgørelsen fra 2009 baserede sig på svar fra ca. 30 kommuner og omfattede i alt 35 hospitaler. I alt blev 50 kommuner spurgt. Opgørelsen viste følgende:

- 17 ud af de 35 hospitaler havde en gældende tilslutningstilladelse
- For 7 af de 35 hospitaler var der igangsat eller forventedes igangsat initiativer til tilslutningstilladelse.
- Tilslutningsvejledningen var benyttet ved meddelelsen af to tilslutningstilladelser
- De fleste store sygehuse havde en tilslutningstilladelse eller en tilslutningstilladelsen var under revision. Det var især de mindre hospitaler, hvor der ikke var aktuelle planer om tilslutningstilladelser.

3. Resultat af ny forespørgsel hos kommunerne

Der er modtaget svar fra 53 kommuner. Heri indgår i alt 52 hospitaler. Alle 98 kommuner i Danmark blev spurgt. Blandt de kommuner, som ikke har svaret, er der også kommuner med hospitaler, heriblandt også enkelte større hospitaler. Det drejer sig om omkring 20 hospitaler under regionerne og derudover størstedelen af privathospitalerne.

Nye tilladelser

Aarhus Kommune har med udgangspunkt i tilslutningsvejledningen i 2009 meddelt tilladelse til Det Nye Universitetssygehus i Aarhus og i 2011 et tillæg til Aarhus Universitetssygehus i Skejby. Aarhus Universitetssygehus har desuden i 2011 fået varslet et påbud om intern rensning med hensyn til lægemiddelrester fra 2014/15.

Derudover er der i hele landet siden 15. september 2009 alene givet tilslutningstilladelse til et hospitalsvaskeri, et hospitalskøkken, en patologisk afdeling og et analyselaboratorium. Der er således indtil videre ikke stillet krav til et hospital om at begrænse afledningen af lægemiddelrester.

Igangværende revisioner

Der kan i de nærmeste år forventes meddelt nye tilslutningstilladelser for 24-25 hospitaler. Mange kommuner planlægger efter at have meddelt nye tilslutningstilladelser inden udgangen af 2013, herunder for de store hospitaler Rigshospitalet, Bispebjerg Hospital, Hvidovre Hospital, Gentofte Hospital, Herlev Hospital, Roskilde Sygehus og Aalborg Sygehus Nord. Fire tilslutningstilladelser forventes meddelt inden udgangen af 2012, herunder til Aalborg Sygehus Syd og Holbæk Sygehus. Kommunerne synes opmærksomme på, at nye tilslutningstilladelser skal forholde sig til de lægemiddelrester, der er i spildevandet, idet der mange steder arbejdes på at opdatere spildevandstekniske beskrivelser, så de bl.a. også redegør for afledningen af lægemiddelrester.

På Herlev Hospital er der opnået finansiering til i fuldskala at iværksætte afprøvning af renseteknologi til at fjerne lægemiddelrester. Dette bygger på et tidligere pilotprojekt med rensning af spildevand fra Rigshospitalet. Ingen andre hospitaler er så langt fremme med tiltag til at begrænse afledningen af lægemidler. Rensning af spildevandet fra Herlev Hospital har indgået i hospitalets konkurrencemateriale og VVM for udbygning af hospitalet.

Kommunernes dialog med regionerne og samarbejde i øvrigt

Hovedparten af de kommuner, der er i gang med nye tilslutningstilladelser, er i dialog med regionen herom, herunder om forureningsbegrænsende tiltag. Inden for Region Hovedstaden er der aftalt et fælles forløb med hensyn til at få tilvejebragt spildevandstekniske beskrivelser for regionens hospitaler inden udgangen af 2012. Lynettefællesskabet, som har gennemført mange projekter i relation til lægemiddelrester og hospitalsspildevand, er involveret heri. En hovedstadskommune har oplyst, at samarbejdet med Region Hovedstaden og de øvrige kommuner muligvis for deres vedkommende har forsinket processen, men at denne forsinkelse fuldt ud opvejes af den samlede fordel, der ligger i, at alle Region Hovedstadens hospitaler er medinddraget i processen.

KL har etableret en arbejdsgruppe med deltagelse af kommunerne med det formål at samarbejde om hospitalsspildevand. Samarbejdet vedrører bl.a. den fremtidige regulering, et paradigme for en tilslutningstilladelse, grænseværdier for lægemiddelrester og mulige renseteknologier.

Derudover findes der kommunale samarbejder om hospitalsspildevand, herunder erfa-grupper og en arbejdsgruppe under Lynettefællesskabet.

4. Konklusion

Der er i Danmark indtil videre ikke meddelt nogen tilslutningstilladelser, der sikrer, at et hospital begrænser afledningen af lægemiddelrester via spildevandet.

Mange kommuner har påbegyndt opgaven med at meddele tilslutningstilladelser, der forholder sig til spildevandets indhold af lægemiddelrester, men der er et stykke vej, før landets hospitaler vil have tidssvarende tilslutningstilladelser. Mange af de store hospitaler kan se frem til nye tilslutningstilladelser inden udgangen af 2013.

Hovedparten af de kommuner, der er i gang med nye tilslutningstilladelser, er i dialog med regionen herom, herunder om forureningsbegrænsende tiltag. Region Hovedstaden har taget initiativer til at sikre en koordineret proces for regionens hospitaler, tilsyneladende til fordel for en kommune.

Der er etableret samarbejder om hospitalsspildevand, men synes fortsat at være et stort uudnyttet potentiale i erfaringsudveksling og videndeling om tilslutningstilladelser og forureningsbegrænsende tiltag i relation til hospitalsspildevand.

5. Anbefaling

Naturstyrelsen anbefaler,

- at der for kommuner, regioner og hospitaler i starten af 2013 afholdes en temadag til erfaringsudveksling om tilslutningstilladelser og forureningsbegrænsende tiltag
- at Miljøministeriet i efteråret 2012 forventer at iværksætte et partnerskabsprojekt under Miljøteknologisk Udviklings- og Demonstrations Program (MUDP), hvor projektets partnere bl.a. kan vælge at se nærmere på mulighederne for at udarbejde et koncept for tilslutningstilladelser for bestemte brancher, fx hospitaler, med henblik på at bidrage til miljøteknologisk udvikling af decentrale renseløsninger.
- at der i kommunalt regi nedsættes en task force med erfarne kommunale medarbejdere, som fx kan sikre videndeling, videnopsamling og konkret bistand til de øvrige kommuner.
- at styrelsen i foråret 2014 udarbejder en ny opgørelse over kommunernes tilslutningstilladelser til hospitaler.